

Зміст

<i>Передмова</i>	5
Макс Пшебильський. <i>Девайси</i>	6
Наталя Кондратенко. <i>Нитка часу</i>	20
Тетяна Левченко. <i>Вершники</i>	26
Валерія Малахова. <i>Черга просувається за графіком</i>	52
Морок Елл. <i>Діалоги з монстром</i>	59
Ксенія Томашева. <i>Поштовик</i>	175
Вікторія Штенура. <i>Чорна рілля ізорана</i>	183
Ольга Ткач. <i>Сила матері</i>	223
Валерія Малахова. <i>Тихо, йде вистава</i>	230
Інна Слепцова. <i>Ялиночко, гори</i>	235
Юлес Скела. <i>Стратегія егрегора</i>	237
Ольга Ткач. <i>Ландшафтний дизайн</i>	242
Вікторія Штенура. <i>Харчове підкріплення, або Програма "Просвіта"</i>	249
Віра Балацька. <i>Собака в погріб упав</i>	265
Валерія Малахова. <i>Поштарі</i>	271
Вікторія Штенура. <i>Спливе за водою</i>	277

ПЕРЕДМОВА

Склали байрактар на заводі, створений він був для війни. Послали його у гарну країну, яка знаходиться біля великої купи багна, що почало розповзатися й хотіло залити маленьку квітучу країну своїм багном, аж бризкало. І став байрактар на захист цієї країни заповзято палити ті брудні плями, що відлітали від великої купи багна.

І прислали на допомогу байрактару іншого гостя з-за моря-океану, що ім'я йому хаймарс. І почав він палити багняні мацаки не згірше байрактару. Тут би мала купа багна спинитися, отримавши копняків звідусіль. Та на те вона і багно, що розуму не має, тож далі повзла й хлюпотіла усіляко.

І зрозумів світ, що просто так те багно не спиниться, й заходився дужче допомагати квітучій країні.

Так і спинили навалу багняну – завдяки допомозі дружній та відвазі, духу незламному і вдачі лихій оборонців країни квітучої та волелюбної.

А там, де багна вигоріло найбільше – пшениця родити чудово стала, адже палене багно виявилось добривами файними.

І з тієї пшениці золотавої хлібороби й донині печуть духм'яні паляниці зі смачною скоринкою.

Макс ПШЕБИЛЬСЬКИЙ

ДЕВАЙСИ

– А-а-а-а!!! Я нічого не бачу!!!

Пацієнт смикнувся, тіло вигнулося дугою і, якби не запобіжні паски, певне, вилетіло б із крісла.

– Тряся! – лайнувся лікар. За мить гукнув: – Юро, тримай!

Колега хутко підскочив і щосили наліг на плечі пацієнта, притискаючи до крісла.

Лікар стрімголов метнувся до операційного пульта, набрав у шприц заспокійливого, підскочив до хворого, з філігранною точністю увігнав голку у вену.

– Тихше, тихше, будь ласка, це тимчасова реакція, – він додав у голос заспокійливих ноток, – зараз минеться.

– Станіславе, чому так вийшло? – Юрій питально глянув лікареві у вічі.

– Ти трохи помилився в налаштуваннях, зараз виправимо. Ходи сюди. І відпусти, врешті, бідолаху.

Юрій, що й досі тримав пацієнта, відступив і слухняно рушив до Станіслава.

– Дивись, ти прорахувався, й око злило та інвертувало спектр. Відтак пацієнт бачив лише чорний колір. Тобто, за власним уявленням, не бачив нічого. Це виправляється ось тут.

Юрій уважно спостерігав за маніпуляціями колеги. Врешті Станіслав закінчив і мовив:

– Помічнику, синхронізація.

На мить в операційній запала тиша, відтак крізь динаміки у стелі долинув голос:

– Вітаю. Я ваш Асистент. Виконую синхронізацію.

Пацієнт у кріслі застогнав і розплющив очі. Обвів мутним поглядом операційну. Кілька разів кліпнув.

– Як почуваетесь? – запитав Станіслав.

Той помовчав, певне, дослухаючись до відчуттів. Урешті вичавив хрипко:

- Здається, нормально.
- То добре, – в голосі лікаря вчулась посмішка. –

Покліпайте, будь ласка.

Пацієнт слухняно кліпнув.

- Чудово, – продовжив Станіслав. – Тепер заплющте ліве око. На праве бачите?

- Т-так... Бачу, лікарю! В чорта-біса, бачу!!!

Станіслав підморгнув Юрієві, мовляв, отак-от просто.

Уголос же мовив:

- Ми ж обіцяли повернути вам зір.
- Дякую, пане Станіславе. Ви – справжній чаклун!
- Юрієві Михайловичу дякуйте, це він проводив операцію.

Колега здивовано глянув на Станіслава. Той кивнув – мовляв, продовжуй. Юрій кахикнув і заговорив:

- Зачекайте радіти. Проведемо експрес-тестування.

І разом навчимо око впізнавати ваш голос. На жаль, сучасні технології ще не дозволяють провадити повноцінне нейрокерування. Втім, гадаю, за кілька років це все остаточно допрацюється і впровадиться.

Юрій схилився над пультом. Пальці пурхнули над сенсорами. Проводячи налаштування, він тихо мугикав у маску.

- Добре, розпочнемо. Накажіть збільшити-віддалити зображення.

Пацієнт зам'явся. Станіслав підбадьорив:

- Сміливіше. Це зараз воно дивно, за кілька днів звикнете і не зважатимете. Ось, наприклад, подивіться в лівий кут, той, що біля дверей.

- Так, бачу павука.
- Добре. Тепер роздивіться його гарненько.
- Е-е-е, наказувати голосом?
- Так, – Юрій кивнув.
- Наблизити зображення.

На мить пацієнт завмер, роздивляючись. Здивовано зойкнув:

– Та він же намальований!
– Звісно, це частина тесту. В нас у клініці повна дезінсекція, ви ж розумієте.

– Так-так.
– Перейдімо до кольорового тесту.

Юрій торкнувся сенсорів, і посеред операційної з'явилась веселка з перемішаними кольорами.

– Давай допоможу, – втрутився Станіслав.

Узяв із пульта указку й заходився вказувати кольори. Пацієнт відповідав. Юрій фіксував дані, по закінченні тесту мовив:

– Усе добре. Проте ще на три дні ми залишимо вас в лікарні. Щоби провести додаткові тести, переконались у відсутності рецидивів. Дрібниці.

– Дякую вам, – на ліве, справжнє око пацієнта накотилася сльозинка.

– Все гаразд, не хвилюйтесь, – Юрій стягнув рукавичку й потиснув йому руку. Погукав медсестру.

Лікарі мовчки зачекали, поки вивозили щасливого пацієнта. Коли двері операційної зачинились, Юрій стягнув маску, пильно глянув Станіславові в очі та з притиском запитав:

– Навіщо ти збрехав? Оперував не я!
– Так. Проте давно час починати самому. Завтра я просто спостерігатиму.
– Але...
– Жодних заперечень. Я лише асистуватиму.

– Я вдома! – гукнув Станіслав у темряву коридору. В передпокої спалахнуло світло, і мелодійний жіночий голос привітався:

– З поверненням. Чим можу допомогти?
– Увімкни, будь ласка, кавоварку.

– Виконую.

Станіслав закректав і прошепотів:

– Сидіти.

– Виконую, – такий самий тихий шепіт у вусі.

Коліна зігнулись, і він присів на стільчик. Заходився розшнуровувати берці. Врешті роззувся і знову закректав.

– Підвестися.

Ноги повільно розпрямились.

«Імітація, – подумав він, – скрізь і всюди імітація».

Рушив на кухню. Світло за спиною згасло, натомість спалахнуло над обіднім столом.

– Ач, забув прибрати, – вилаяв себе, помітивши крихти хліба і шкірку від ковбаси.

Тельнякнула кавоварка. Станіслав узяв філіжанку, змів сміття зі стільниці просто на підлогу і присів за стіл.

– Робот проїде та прибере, – промурмотів відсторонено.

Задумливо втупив погляд у вікно.

За склом метушився розтривожений мурашник міста, тисячі людей кудись постійно квапились. Білборд квітчав червоний мак із написом «Ніколи знову». З сусіднього п'ятий і сьомий президент дякував армії за перемогу.

Перевів погляд на алею, де розгоралися перші свічки каштанів. Весна видалася дивною і непередбачуваною, тож дерева квітнули з певною пересторогою.

Із прострації його вивів телефонний дзвінок.

– Переведи виклик на колонку, – наказав «розумному домові».

– Виклик переведено, – відгукнулася система.

– Так, слухаю!

– Тату, привіт!

– Хей-я, мала! Як справи?

– Яка мала на другому курсі? – донька вдавано образилась. За мить пирснула й додала: – Нормально. А в тебе як?

– Та теж не жалюся.

– Оперуєш?

– Звісно. Сьогодні он людині зір полагодив.

Дівчина помовчала. Зітхнула:

– Аби хто душу міг полагодити.

– Іро, знову зі своїм посварилася?

– Та ні, я, взагалі-то, не про себе...

– Он воно що, – гмикнув Станіслав.

Помовчали.

– Я скучила.

– Я теж. Приїзди.

– Ні, зараз не зможу. Хіба влітку аж.

– Шкода.

– Еге ж...

Знову запала мовчанка.

– Тату, – обережно почала донька, – ти ні з ким?..

– Ні! – урвав він. Вийшло надто різко, Станіслав скривився і додав: – Даруй.

– Та нічого, я ж усе розумію. На відміну...

– Не винувать її. Так трапилось. Мама не винна, що сталося – то сталося. Як вона, до речі?

– Тату, не треба воно тобі. Сам же кажеш: сталося – то сталося. Що вже... Ти б, може, хоч kota завів?

– Не хочу знову прив'язуватись.

– А Мажора чому тоді не віддав комусь?

Станіслав скосив погляд. У кутку, на невеличкому столику в клітці, метушилась шиншила. Гризун саме вистрибнув із колеса й завзято припав до поїлки.

– То твій подарунок. Переказує тобі привіт, до речі. Здоровило вимахав, гай-гай.

– Скинеш якось фотки.

– Обов'язково.

Почулись якісь звуки, Ірина щось відповіла – що саме, Станіслав недочув, певне, донька прикрила мікрофон рукою. Приглушені голоси перекинулися ще кількома фразами, й дівчина повернулась до розмови:

– Вибач, тату, мушу йти. Я обов'язково зателефоную на днях. І пам'ятай – із тебе фотки Мажора. І твої, звісно ж. Цілую.

– Добре, біжи. Мамі... – Станіслав затнувся. – Не зважай. Бувай. Сумую за тобою.

Стало тоскно. Направду, Ірину він чудово розумів – донька ображалася на матір за розлучення й винуватила у всьому її. Лілію теж виправдовував – якщо дружина й змогла змиритися з фізичним каліцтвом, то душевного – не витримала. Та й мало хто стерпів би, напевне.

Вечеряти перехотілось, філіжанка з остиглою кавою лишилася на стільниці. Станіслав підвівся і почвалав до спальні – якнайшвидше роздягнутися, втупитись у серіали, вбиваючи час.

Зі світлини на стіні у вітальні на нього поглянув хвацький вояка, груди котрого прикрашали дві відзнаки: медаль «За звільнення Луганська» та орден «За мужність». Тоді, коли був знятий портрет, Станіслав пишався нагородами. Тоді ним пишалися ще й Лілія з Іриною. Донька точно, а дружина... можливо, вже просто вдавала.

Зараз нагороди порошилися десь у шухлядах, де саме, він уже й не пам'ятав. Неодноразово збирався взагалі пожбурити їх на смітник, та в останню мить щось стримувало. Можливо, повага до країни. Можливо, до війська і хлопців, з якими пліч-о-пліч звільняв Луганськ, а потім гнав загарбника до кордону. Можливо, особисто до президента, з рук якого й отримав відзнаки. А може, все разом. Він ніколи не намагався достеменно зрозуміти причину, чому й досі нагороди лишались у квартирі й постійно нагадували як про високі мотиви, що таки змусили піти на війну, так і про безповоротно зламане особисте життя.

У Хрящівку увійшли рано-вранці, форсувавши Сіверський Донець. Напередодні прибережну «зеленку» «відпрасували» «Байрактарами», тож спротиву з лісосмуги не було. Власне, й самої лісосмуги майже не лишилося.

За даними розвідки, недобиті й деморалізовані іхтамнети групувались біля північно-східного виходу з села, очікуючи евакуації. Дехто склав зброю в обмін на гарантоване життя – щоправда, таких було небагато.

Група просувалася швидко, село виглядало покинутим. І вцент розграбованим.

– Садовник, Карлсон, Станіс – ліворуч! Крук, Вітько, Люгер – праворуч! Решта за мною, – наказав комбат на перехресті. Додав: – Обережніше. Бережіть себе й цивільних.

Група розділилася. Станіслав із хлопцями рушили у вказаному напрямку. Йшли мовчки, пильно оглядаючи околиці. Дула «Малюків» сканували простір.

– Тихо, навіть собаки не брешуть, – прошепотів Карлсон. – Ніби після чуми.

– Рускій мір гірший од будь-якої пошесті, – по-філософськи відповів Садовник.

Станіслав промовчав, пильно розглядаючи чорний стовп масного диму над дахом однієї з хатин.

Приземкуватий Карлсон прослідкував за поглядом побратима:

– Пожежа, чи що?

– Певне. Може, й палять по собі. Кутузова коспляють, – всміхнувся Станіслав. «Точніше, Ростопчіна», – виправився подумки він, а вголос додав: – Треба перевірити.

– А раптом пастка? – примружив око Садовник.

– А ну як там цивілі? – парирував Станіс. – Бабуся якась, що й устати вже не може.

– Все можливо. Карлсоне, ти що думаєш?

– Плюс. Треба глянути.

– Треба – то й треба, – знизав плечима Садовник. – Ходімо.

До хати дісталися мовчки. Садиба виявилася просторою, на два поверхи. Крізь прочинені обвуглені двері назовні рвались язики полум'я. Віконниці з намальованим прапором недореспубліки криво звисали

і тримались невідомо на чому. Фарба на них узялась пухирями й почорніла.

– Агов! Є хто живий? – гукнув Карлсон.

Вогонь у відповідь загудів дужче.

– Ніко...

Вікно другого поверху розчахнулось, урвавши Садовника на півслові. З нього визирнуло замурзане дитяче обличчя. Чорні коси сплутались, дівчинка заголосила:

– Па-ма-гі-те!

Не роздумуючи, Станіслав тицьнув Карлсонові автомат і помчав до хати. Вже на ганку в спину йому вдарив крик побратима:

– Чекай!

Та він не послухав, був упевнений – чужих дітей не буває. Заскочив до хати, роззирнувся. Полум'я гуділо, клубочився дим, заважаючи до пуття роздивитися, що і як. Ледь не навпомацки Станіслав рушив уперед, сподіваючись, що ось-ось побачить сходи.

Берц зачепився за щось, проте спинити рух боєць не встиг. Лайнувся – надто добре уявив «розтяжку». Не вагаючись, стрибнув уперед.

Гримнуло.

– Ні-і-і-і! – закричав Станіслав і підскочив на ліжку. Піт зросив чоло, забило памороки. Нестерпно боліли втрачені ноги. Несвідомим рухом він потягнувся до колін. Пальці торкнулися штучної шкіри девайсу. «Розумних ніг». Фантомний біль зник, і Станіслав судомно зітхнув.

Нічний жах переслідував його ледь не щоночі вже понад два роки. Саме через це й пішла Лілія – не витримала ночами витягувати його з палаючого будинку.

– Сісти на ліжку, – прохрипів він наказ.

Працюючи смарт-хірургом, чудово уявляв, що зараз відбувалось. Вивірені алгоритми ніг слухняно виконали всі дії, посадивши його. Станіслав потягнувся до тумбочки,